

Algemene Beschouwing VCP – Kadernota 2026-2030

**“D'r bin mensen in joen leevm,
Je hebm ze altied om joe tou.
Het is as de lucht die je inoadem.”**

Voorzitter,

Vandaag bespreken wij de kadernota van de gemeente Oldambt, het kompas waarmee wij koers zetten richting 2030.

Er ligt een nieuw coalitieakkoord: *“Sterke basis, samen vooruit.”* Ambities op het gebied van woningbouw, armoedebestrijding en economische ontwikkeling. Doelen waarin de VCP zich kan vinden.

Maar een kompas werkt alleen als de kaart klopt met de werkelijkheid.

En die werkelijkheid is dat veel inwoners nog steeds te maken hebben met schimmelwoningen, bestaansonzekerheid en een zorgsysteem dat onder druk staat. Problemen die **vandaag** spelen en niet morgen.

Het college stelt dat we er financieel in 2026 en 2027 redelijk voorstaan. Het ravijnjaar is doorgeschoven naar 2028. Dat geeft tijdelijk lucht, maar mag geen valse rust creëren.

Want de vraag blijft: hoe gaan wij als raad/ gemeente, onze ambities vanaf 2028 betalen?

De VCP stelt daarom een eenvoudige vraag:

Wat als NIJ BEGUN er niet was geweest?

Zouden dezelfde plannen dan ook op tafel hebben gelegen? Of waren er dan scherpere keuzes gemaakt?

Juist daarom moeten wij zorgvuldig omgaan met deze middelen. Ze zijn bedoeld voor herstel, perspectief en brede welvaart voor onze inwoners. Niet om structurele financiële problemen weg te poetsen.

Voorzitter,

Wij zien positieve resultaten. De isolatieaanpak en Oldambt Verwarmt zijn daarvan voorbeelden.

Maar tegelijkertijd moeten wij ervoor waken dat deze miljoenen niet uitgroeien tot een speelbal van kroon benoemde bestuurders, adviseurs en ambtelijke systemen.

Laten we helder zijn: het geld is van en voor de inwoners van Groningen. Democratische controle door de raad is daarbij essentieel.

Een wijs iemand zei ooit:

“As je ain gulden hebb’n, den kin je nait veur ain gulden en ‘n stuiver oetgev’m.”

Wie meer uitgeeft dan hij heeft, komt uiteindelijk tekort.

Daarom moeten wij voorkomen dat tijdelijke middelen worden ingezet voor structurele verplichtingen. Want als de subsidie stopt, blijven de kosten vaak bestaan.

Voorzitter,

Op 19 juni waren wij aanwezig bij een bijeenkomst met de Commissaris van de Koning. Daar spraken voorafgaande de lunch, organisaties als Humanitas, SchuldHulpMaatje, HIP Helpt, het Leger des Heils, de Maxima Kledingbank en meerdere organisaties, over hun dagelijkse inzet voor onze inwoners.

Met bewondering luisterden wij naar hun werk. Maar vooral werden wij geraakt door de verhalen achter de hulpvragen.

Verhalen van mensen die vastlopen door schulden, armoede en onzekerheid.

Dat onderstreept voor de VCP waarom een stevige aanpak van armoedebestrijding noodzakelijk blijft.

Te veel inwoners van Oldambt kijken dagelijks door een bril van armoede. Te vaak moeten ouders tegen hun kinderen zeggen: *“Nee, dat kan nu niet.”*

Dat mogen wij nooit normaal gaan vinden.

Omarm daarom de inwoners die het moeilijk hebben. Luister naar hun verhalen en investeer in structurele oplossingen die mensen weer perspectief geven.

Voorzitter, de VCP sluit af met drie vragen aan het college:

- Kan het college garanderen dat NIJ BEGUN-gelden uitsluitend worden ingezet waarvoor zij bedoeld zijn?
- Hoe voorkomt het college dat grote projecten ten koste gaan van de reguliere dienstverlening?
- En welke keuzes maakt het college binnen het sociaal domein wanneer de financiële druk vanaf 2028 verder toeneemt?

Alleen met financiële discipline, realiteitszin en oog voor de menselijke maat bouwen wij aan een werkelijk sterke basis voor de toekomst van Oldambt.

Niet voor enkelen

Maar voor iedereen

Want geld is een middel

Onze inwoners zijn het doel

En voor hen vragen wij hier onze verantwoordelijkheid